

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ТА ТУРИСТИЧНОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економічне управління діяльністю суб'єктів господарювання

(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь магістр

(назва освітнього ступеня)

галузь знань 07 Управління та адміністрування

(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 073 Менеджмент

(код і назва спеціальності)

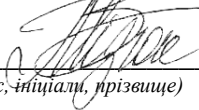
освітня програма «Менеджмент. Управління закладом освіти»

тип дисципліни обов'язкова

(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

ПОГОДЖЕНО:

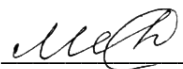
Гарант освітньо-професійної програми

(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою управління підприємницькою та туристичною діяльністю
протокол № 1 від 30.08.2023

Завідувач кафедри Метіль Т.К.
(підпис, ініціали, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:

Голова науково-методичної ради факультету

(підпис, ініціали, прізвище) Драгієва Л.В.

Розробники програми:

д. е. н., доц., професор кафедри управління підприємницькою і туристичною діяльністю Степанова К.В.

Рецензенти програми:

к. е. н., доц., гарант ОПП «Економіка та управління підприємствами. Менеджмент проєктів і консалтинг» зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність Сорока Л. М.;

д. е. н., проф. кафедри міжнародного менеджменту на інновацій Національного університету «Одеська політехніка» Захарченко В. І.

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	Заочна
Кількість кредитів: 5	<i>Лекції:</i>	
	24	6
Модулів: 1	<i>Практичні заняття:</i>	
Загальна кількість годин: 150	-	-
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 1	<i>Лабораторні заняття:</i>	
	-	-
Семестр: 1	<i>Семінарські заняття:</i>	
	24	6
Тижневе навантаження (год.):	<i>Консультації:</i>	
- аудиторне: 3	2	
- самостійна робота: 6	<i>Індивідуальні заняття:</i>	
Форма підсумкового контролю: екзамен	-	-
Мова навчання: українська	<i>Самостійна робота:</i>	
	100	138

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни - закономірності формування і підтримування економічних, соціальних та виробничих процесів у господарській діяльності для забезпечення конкурентоспроможності та стійкого розвитку організації в умовах невизначеності.

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти здатності обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей діяльності, аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення для забезпечення ефективного управління і сталого розвитку діяльністю суб'єкта господарювання.

Передумовою для вивчення дисципліни є опанування наступних навчальних дисциплін: «Мікроекономіка та макроекономіка», «Економіка підприємства», «Менеджмент», «Маркетинг», «Технології, методи і моделі прийняття управлінських рішень».

Міждисциплінарні зв'язки «Економічне управління діяльністю суб'єктів господарювання» тісно пов'язане з такими предметами як: «Управління проєктами та ризиками», «Стратегічний менеджмент і маркетинг» тощо.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми: «Менеджмент. Управління закладом освіти» зі спеціальності 073 Менеджмент

Інформація про компетентності та відповідні їм програмні результати навчання за дисципліною

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			

ЗК1.	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні	ПРН 1.	Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах
		ПРН 2.	Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення
ЗК4.	Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети	ПРН 4.	Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї
		ПРН 12.	Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом)
ЗК5.	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)	ПРН 6.	Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність
		ПРН 7.	Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті
ЗК 6.	Здатність генерувати нові ідеї (креативність)	ПРН 6.	Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність
ЗК7.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ПРН 2.	Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення
ЗК 8	Здатність сприяти розвитку в учасників освітнього процесу поваги та дбайливого ставлення до національних, історичних культурних цінностей, нематеріальної культурної спадщини українського народу	ПРН 14.	Вміння проектувати та організовувати заходи сприяння розвитку в учасників освітнього процесу поваги та дбайливого ставлення до національних, історичних культурних цінностей, нематеріальної культурної спадщини українського народу;

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК 1.	Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів	ПРН 1.	Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах
		ПРН 2.	Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення
		ПРН 6.	Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність
СК 4.	Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації	ПРН 7.	Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті;
		ПРН 5.	Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах
СК 5.	Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління	ПРН 7.	Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті;
		ПРН 3.	Проектувати ефективні системи управління організаціями
СК 6.	Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми	ПРН 12.	Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом)
СК 9.	Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію	ПРН 2.	Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення
		ПРН 13.	Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу)
		ПРН 6.	Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність
СК 10.	Здатність до управління організацією та її розвитком	ПРН 1.	Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах
		ПРН 6.	Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність

Матриця відповідності компетентностей результатам навчання за дисципліною НРК

Шифр компетентності	Результати навчання			
	Знання	Уміння	Комунікація	Автономність та відповідальність
ЗК 1	ПРН 1	ПРН 2		
ЗК 4		ПРН 2		ПРН 12
ЗК 5		ПРН 6	ПРН 7	
ЗК 6		ПРН 6		
ЗК 7		ПРН 2		
ЗК 8				ПРН 14
СК 1	ПРН 1	ПРН 2, ПРН 6		
СК 4		ПРН 5	ПРН 7	
СК 5		ПРН 3	ПРН 7	
СК 6				ПРН 12
СК 9		ПРН 2, ПРН 13, ПРН 6		
СК 10	ПРН 1	ПРН 6		

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)						Кількість годин (заочна форма навчання)							
		Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1	Системна модель економічного управління діяльністю суб'єкта господарювання	4	2	2				4	2	2					8
2	Організаційний дизайн управлінської моделі суб'єкта господарювання	4	2	2				8	2		2				10
3	Технологія розв'язання завдань економічного управління діяльністю суб'єкта господарювання	4	2	2				8	2		2				10
4	Система бюджетного управління господарською діяльністю	4	2	2				8							12
5	Технологія формування операційних бюджетів та бюджету доходів і витрат діяльності суб'єкта господарювання	8	4	4				6							14
6	Управління грошовими потоками та капіталом суб'єкта господарської діяльності	8	4	4				6	2	2					12
7	Управління конкурентоспроможністю	4	2	2				8							12

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)						Кількість годин (заочна форма навчання)							
		Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
	діяльності суб'єкта господарювання														
8	Управління ефективністю діяльності суб'єкта господарювання	4	2	2			5	2		2					7
9	Діагностика управління діяльністю суб'єкта господарювання	4	2	2			5								9
10	Основи антикризового управління та управління ризикозахищеністю суб'єкта господарської діяльності	4	2	2			8	2	2						10
15	Проведення консультацій	2				2									
	Підготовка до проміжного контролю						4								4
	Підготовка до підсумковий контроль (для екзаменів)						30								30
	Разом:	50	24	24		2	100	12	6	6					138

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Системна модель економічного управління діяльністю суб'єкта господарювання

Ускладнення управління підприємством у сучасному бізнесі та необхідність реформування його економічної складової. Використання національних та культурних традицій українського народу в економічному управлінні вітчизняними підприємствами та освітніми організаціями, його задачі. Організація як складна система та об'єкт управління. Взаємозв'язок та взаємозалежність її внутрішніх елементів і факторів зовнішнього середовища. Нормативно-правова регламентація та порядок заснування суб'єктів господарської діяльності різних організаційно-правових форм та галузей національної економіки. Особливості утворення освітніх організацій Підприємницька діяльність в зовнішньоекономічному секторі України. Особливості організації і функціонування організацій (підприємств, установ) різних форм власності. Тенденції розвитку різноманітних підприємств і їх об'єднань. Галузеві особливості функціонального управління організаціями.

Структура системи управління. Структура системи економічного управління підприємством. Система економічного управління організацією: функціональний, організаційний, процесний аспект. Управлінські процедури в підприємницькій та освітній діяльності: цілевизначення, інформаційне забезпечення, аналітична діяльність, вибір альтернативи, реалізація.

Тема 2. Організаційний дизайн управлінської моделі суб'єкта господарювання

Підприємницька організація і соціальна спільність. Особливості освітніх організацій. Основні види соціальних організацій. Людина як елемент соціальної системи. Сучасні підходи до розроблення управлінських моделей. Основні компоненти управлінських моделей та їх

характеристика. Дизайн організації як набір параметрів, що визначають рівні поділу праці та координування. Координаційні механізми дизайну. Рівні організаційних змін. Етапи організаційних змін. Компоненти організаційних перетворень. Об'єкти організаційних перетворень. Проектування організаційних змін. Об'єкти організаційних перетворень. Модель розвитку внутрішнього потенціалу та конкурентного статусу суб'єкта господарської діяльності. Проектування та організація заходів сприяння розвитку в учасників освітнього процесу поваги та дбайливого ставлення до національних, історичних культурних цінностей, нематеріальної культурної спадщини українського народу, як необхідна умова організаційних змін.

Тема 3. Технологія розв'язання завдань економічного управління діяльністю суб'єкта господарювання

Характеристика методів управління організацією. Економічне управління організацією як процес прийняття управлінських рішень. Управлінське рішення як концентроване вираження процесу управління. Технологія прийняття управлінських рішень. Методи прийняття управлінських рішень. Закони, що впливають на прийняття рішень в менеджменті: економічні, соціології, індивідуальної і соціальної психології людини.

Система закономірностей та принципів менеджменту. Економічний порядок підприємства та інструменти його підтримування. Формування системи ключових показників економічного управління підприємством та освітньої організації. Система економічного управління «витрати-випуск-прибуток» (CVP - аналіз). Система контролінгу. Система збалансованих показників (BSC)

Тема 4 . Система бюджетного управління господарською діяльністю

Поняття та види бюджетів організації. Зміст системи бюджетного управління діяльністю суб'єкта господарювання. Види планів і послідовність їх розробки. Процес фінансового планування. Перспективне фінансове планування. Поточне фінансове планування. Оперативне фінансове планування. Методи фінансового планування і прогнозування. Прогнозування на підставі використання невластних задач математичного програмування. Причини виникнення несумісних задач фінансового планування діяльності підприємства. Методи подолання несумісних обмежень у задачах перспективного та поточного фінансового планування. Основні фінансові елементи в системі бізнес-планування.

Постановка системи бюджетування в організації. Етапи організації роботи з бюджетування. Розробка фінансової структури підприємства. Склад і типізація центрів фінансової відповідальності (ЦФВ) та місць виникнення затрат (ЦВЗ), об'єднаних схемою консолідації фінансової інформації. Розробка бюджетної архітектури — системи операційних та фінансових бюджетів, яка включає закріплення їх формування, узгодження, затвердження, облік виконання та звітності, аналіз і контроль за виділеними ЦФВ. Визначення необхідної кількості бюджетів, які формуються на рівні підрозділів, та схем їх консолідації. Постанова фінансових бюджетів. Формування статей, принципів їх групування, складу, ступеня деталізації та фінансового аналізу. Регламентація бізнес-процесів системи бюджетування у внутрішніх документах (положеннях, регламентах, формах бюджетів і звітів). Впровадження розробок у систему інформаційної підтримки бюджетування.

Тема 5. Технологія формування операційних бюджетів та бюджету доходів і витрат діяльності суб'єкта господарювання

Формування бюджету продаж за видами виробів. Формування бюджету виробництва за видами виробів. Формування бюджету прямих матеріальних витрат. Формування бюджету прямих витрат на оплату праці. Формування бюджету загальновиробничих витрат. Формування бюджету витрат на реалізацію продукції (бюджет витрат на збут). Формування бюджету адміністративних витрат. Бюджет собівартості реалізованої продукції. Формування бюджету доходів і витрат підприємства. Складання, затвердження і виконання кошторису. Бюджет собівартості реалізованої продукції. Розроблення бюджету доходів і витрат. Економічна сутність і види прибутку підприємства. Функції і механізм управління прибутком

підприємства. Оптимізація джерел прибутку. Аналіз розподілу й використання прибутку. Аналіз ефективності використання прибутку. Факторний аналіз прибутку від реалізації продукції (робіт, послуг). Фандрейзинг як джерело покриття потреби у фінансових ресурсах освітньої організації.

Тема 6. Управління грошовими потоками та капіталом суб'єкта господарської діяльності

Поняття і значення грошових потоків у діяльності підприємства. Принципи управління грошовими потоками підприємства. Методи управління грошовими потоками підприємства. Грошові потоки від активів і методи їх вимірювання. Грошові потоки кредиторам і акціонерам. Планування грошових потоків.

Фінансування діяльності підприємства: основні поняття і категорії. Довгострокові пасиви: склад, структура, основні способи збільшення капіталу. Традиційні методи короткострокового і середньострокового фінансування. Управління капіталом підприємства. Економічна сутність і класифікація капіталу підприємства. Функції і механізм управління капіталом підприємства. Основні теорії структури капіталу. Оптимізація структури капіталу.

Методологічні основи оцінки вартості капіталу підприємства. Сутність концепції вартості капіталу. Оцінка середньозваженої вартості капіталу підприємства. Моделі оцінки вартості зобов'язань підприємства.

Управління власним капіталом. Формування і управління власним капіталом підприємства. Оцінка вартості власного капіталу. Політика формування власних фінансових ресурсів підприємства. Дивідендна політика і можливості її вибору.

Управління позиковим капіталом. Політика залучення і формування позикового капіталу підприємства. Управління залученням банківського кредиту. Забезпечення стійких темпів економічного розвитку підприємства.

Управління інвестиційним портфелем суб'єктів господарської діяльності. Управління інвестиціями. Економічна сутність і класифікація інвестицій. Інвестиційна політика підприємства. Ключові принципи оцінки інвестиційних проєктів. Методи оцінки ефективності інвестиційних проєктів. Сутність і класифікація фінансових ризиків підприємства. Методи аналізу ризику. Оцінка ризику і диверсифікація. Механізми нейтралізації фінансових ризиків.

Категорії ризику і левериджу. Леверидж та його роль у фінансовому менеджменті. Методика розрахунку критичного обсягу продажів. Оцінка виробничого левериджу. Оцінка фінансового левериджу.

Тема 7. Управління конкурентоспроможністю діяльності суб'єкта господарювання

Поняття та види конкурентоспроможності. Конкурентні стратегії та вплив конкурентних сил на діяльність суб'єктів господарювання у різних галузях національної економіки. Методичні підходи до оцінки конкурентоспроможності організації: галузевий, структурний, функціональний, процедурний та цільовий. Використання методів стратегічного аналізу для оцінки конкурентоспроможності організації: бенчмаркінгу, SWOT-аналізу, SNV-аналізу, GAP-аналізу, PEST-аналізу, LOTS-аналізу. Методи оцінки конкурентоспроможності продукції (робіт, освітніх послуг). Суть, роль та місце конкурентної політики у підприємницькій діяльності та у діяльності закладу освіти. Основні підходи до формування конкурентної політики суб'єкта господарської діяльності. Процес розробки конкурентної стратегії та критерії оцінки її ефективності. Методичні підходи до оцінювання ефективності конкурентної політики суб'єкта господарської діяльності.

Тема 8. Управління ефективністю діяльності суб'єкта господарювання

Сутність ефективності управління. Поняття «ефективність управління».

Теоретичні основи оцінки ефективності функціонування і управління підприємством. Критерії ефективності. Критерії та система показників оцінки економічно ефективності управління у підприємницькій, торгівельній та біржовій діяльності. Критерії оцінки

управлінської праці. Показники ефективності управлінської праці. Концепції визначення ефективності управління.

Підходи до оцінки ефективності управління. Напрямки підвищення ефективності управлінської праці. Підходи до оцінки ефективності організаційних форм управління. Оцінка ефективності організації управління та заходів щодо її удосконалення.

Тема 9. Діагностика управління діяльністю суб'єкта господарювання

Сутність діагностики системи управління організаціями. Види етапи і методи діагностики. Процес діагностики. Показники діагностичного дослідження: економічні фінансові, соціально-психологічні. Інформаційне забезпечення діагностики управління діяльністю суб'єкта господарювання.

Управлінське обстеження. Діагностика кадрового забезпечення. Діагностики виробничої системи. Діагностика стану матеріально-технічного забезпечення. Діагностика організації комунікаційних мереж (внутрішніх та зовнішніх). Діагностика ефективності організації системи управління. Оцінка ефективності організації маркетингової діяльності. Фінансова діагностика господарської діяльності. Бухгалтерський баланс як інструмент аналізу. Аналіз динаміки складу і структури пасивів балансу. Загальна оцінка пасивів підприємства. Аналіз руху джерел власних коштів. Аналіз руху джерел позикових коштів.

Аналіз динаміки складу і структури активів балансу. Аналіз фінансової стійкості підприємства. Аналіз абсолютних показників фінансової стійкості. Оцінка ліквідності активів підприємства. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства.

Тема 10. Основи антикризового управління та управління ризикозахищеністю суб'єкта господарської діяльності

Економічна сутність кризового стану організації. Види криз та причини (чинники), що їх спричиняють. Сутність і завдання антикризового управління. Зміст процесу антикризового управління в організації. Діагностика фінансової кризи організації. Фінансове управління процесом стабілізації, реорганізації і ліквідації підприємства, реструктуризації боргів підприємства у процесі проведення фінансової санації. Фінансові аспекти реорганізації організації. Фінансове забезпечення ліквідаційних процедур.

Поняття та види ризиків в господарській діяльності. Якісні та кількісні методи оцінки ризиків. Аналіз ризику. Концепція управління ризикозахищеністю організації. Заходи попередження та зменшення негативного впливу ризиків на результати діяльності суб'єкта господарювання.

5.2. Тематика семінарських (практичних, лабораторних) занять.

Тема 1. Системна модель економічного управління діяльністю суб'єкта господарювання

Тема 2. Організаційний дизайн управлінської моделі суб'єкта господарювання

Тема 3. Технологія розв'язання завдань економічного управління діяльністю суб'єкта господарювання

Тема 4. Система бюджетного управління господарською діяльністю

Тема 5. Технологія формування операційних бюджетів та бюджету доходів і витрат діяльності суб'єкта господарювання

Тема 6. Управління грошовими потоками та капіталом суб'єкта господарської діяльності

Тема 7. Управління конкурентоспроможністю діяльності суб'єкта господарювання

Тема 8. Управління ефективністю діяльності суб'єкта господарювання

Тема 9. Діагностика управління діяльністю суб'єкта господарювання

Тема 10. Основи антикризового управління та управління ризикозахищеністю суб'єкта господарської діяльності

5.3. Організація самостійної роботи студентів.

Самостійна робота студента (далі – СРС) як невід'ємна складова освітнього процесу у вищому навчальному закладі є однією з форм оволодіння навчальним матеріалом поза межами аудиторної роботи, в час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Кожен вид самостійної

роботи фіксується в академічному журналі окремою графою. Результативність виконання конкретних завдань для СРС оцінюється в балах від «0» до «5» і фіксується в академічному журналі. СРС може містити крім обов'язкової складової, ще й вибіркової. Обов'язкова складова СРС передбачає опанування програмного матеріалу дисципліни. Вибіркова складова передбачає виконання завдань, які студент вибирає з метою підвищення свого професійного рівня, особистого рейтингу.

Загальний обсяг СРС з дисципліни «Економічне управління діяльністю суб'єктів господарювання» становить 100 год для денної форми навчання і 138 год. для заочної форми навчання.

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань з дисципліни «Економічне управління діяльністю суб'єктів господарювання»:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу з використанням конспекту лекцій, підручника, довідкової літератури;
- підготовка до семінарських занять;
- виконання завдань, що винесені на самостійне опрацювання;
- пошукова робота з електронними джерелами;
- підготовка і написання рефератів;
- підготовка студентів до проведення поміжного (модульного) контролю та екзамену.

Розподіл годин на виконання СРС

№з/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин (денна/заочна форми навчання)
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	4 год./ 8 год.
2.	Підготовка до семінарських занять	20 год./8 год.
3.	Підготовка до модульного (проміжного) контролю	4 год./4 год.
4.	Опрацювання завдань, винесених на самостійну підготовку, в тому числі конспектування за заданим планом	27 год./53год.
5.	Робота з інтернет-ресурсами	5 год./25год.
6.	Підготовка до підсумкового контролю	30 год./ 30 год.
7.	Підготовка і написання рефератів	10 год. /10 год.
Разом		100/138

Завдання для індивідуальної самостійної роботи студентів, що навчаються на денній та заочній формі подано у силабусі дисципліни

Індивідуальне завдання є обов'язковим для виконання та окрім завдання визначених до кожної теми передбачає написання реферату на одну із запропонованих тем. Разом з тим у здобувач освіти може запропонувати свою тему у відповідності до особистих науково-дослідних інтересів та погодити її з викладачем. Також за бажанням студент може написати декілька рефератів протягом семестру для підвищення загальної оцінки за курс.

Окрім цього замість написання реферату можуть бути зараховано прослуховування курсів і у відповідності до тема навчальної дисципліни на платформах EdEra, Prometheus, тощо. Зарахування відбувається за наявності сертифікату про успішне проходження курсу.

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

6.1. *Форми поточного контролю:* усне опитування, перевірка завдань індивідуальної самостійної роботи

6.2. *Форми проміжного контролю:* модульна контрольна робота

6.3. *Форми підсумкового контролю:* екзамен

6.4. *Засоби діагностики результатів навчання:* подано у силабусі навчальної дисципліни

6.5. *Критерії оцінювання результатів навчання:* подано у силабусі навчальної дисципліни

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Ноутбук, проєктор.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела:

1. «Менеджмент організацій»: навчальний посібник для студентів-магістрів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізації «Менеджмент і бізнес-адміністрування» / Укладачі: Л.Є. Довгань, І.П. Малик, Г.А. Мохонько, М.В. Шкробот. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 271 с.
2. «Менеджмент організацій»: навчальний посібник для студентів-магістрів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізації «Менеджмент і бізнес-адміністрування» / Укладачі: Л.Є. Довгань, І.П. Малик, Г.А. Мохонько, М.В. Шкробот. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 271 с.
https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/22243/1/МО_2017.pdf.
3. Адміністративний менеджмент: навч. посіб. / Н. Я. Михаліцька, М. Р. Верескля, В. С. Михаліцький. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 320 с.
<https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/2773/1/Михаліцька--Верескля---верстка.pdf>
4. Безлюдна Н. В., Бойченко В. В., Бялик О. В., Гагарін М. І. та ін. Управління закладами освіти: теорія, історія, практика : колективна монографія / за заг. ред. О. Л. Кірдан. Умань : Візаві, 2020. 290 с. http://eprints.zu.edu.ua/32275/1/візаві_текст_2020%20ВІЗАВІ.pdf
5. Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., Бурачек І.В. та ін. Менеджмент : Підручник / під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка». Житомир: Вид-во «Рута», 2021. 856 с.
<http://eztuir.ztu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/8068/1/Менеджмент.pdf>
6. Економічне управління підприємством: конспект лекцій для студентів денної та заочної форм навчання за спеціальністю 051 «Економіка» / уклад. Л. С. Ларка. Харків : НТУ «ХП», 2017. 84 с.
7. Конспект лекцій з дисципліни «Менеджмент за видами економічної діяльності» для здобувачів вищої освіти освітньо-наукової програми (підготовки докторів філософії) спеціальності 073 «Менеджмент» / Укладач Коренюк П.І. Кам'янське: ДДТУ, 2018. 295 с.
8. Мармаза О.І. Менеджмент освітньої організації Харків: ТОВ «Щедра садиба», 2017. 126 с. <https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c842ee6e-98bf-45a2-b0c0-f212a4397449/content>
9. Мартинець Л. А. Управлінська діяльність керівника навчального закладу : навч. посібн. Вінниця, 2018. 196 с.
10. Марченко О. М. Практикум з менеджменту : навч. посіб. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 224 с.
<https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3833/1/марченко%2014-06-21.pdf>
11. Монастирський Г.Л. Теорія організації: підручник. 2-е видання, доповнене й перероблене. Тернопіль: «Крок», 2019. 368 с.
<http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/37776/1/Teoriia%20orhanizatsii%202019.pdf>
12. Сучасний менеджмент у схемах і таблицях. Частина 1: навч. посібник. Іванова Н.С., Приймак Н.С., Карабаза І.А., Шаповалова І.В., Лижник Ю.Б./ ред. Н.С. Іванова. Кривий Ріг : Вид. ДонНУЕТ, 2021. 282 с. URL: http://elibrary.donnuet.edu.ua/2321/1/2021_NP_Ivanova_Suchasnyy%20menedzhment.p
13. Менеджмент соціальної організації (у питаннях і відповідях) : навч. посіб. / за заг. ред. М.В. Туленкова. Чернівці: Чернівецька нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 536 с.
https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/7009/Менеджмент%20соц_орган_МАКЕТ_09-04-23.pdf?sequence=1&isAllowed=y

14. Управління закладом освіти: Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С. Г. Немченко, В. В. Крижко, О. С. Боднар, В. В. Радул, О. М. Старокожко, Ю. І. Кондратенко. 2-е вид. перероб. і допов. Бердянськ: БДПУ, 2022. 506 с. [http://eprints.zu.edu.ua/34103/1/Управління%20закладом%20освіти_блок_2022_друк%20\(1\).pdf](http://eprints.zu.edu.ua/34103/1/Управління%20закладом%20освіти_блок_2022_друк%20(1).pdf)

Допоміжні джерела

1. Yakovenko Olena SWOT-analysis application features in modeling the institution development strategy Management of 21st century: globalization challenges Issue 3: monograph / in edition I. Markina. Prague. Management of 21st century: globalization challenges Issue 3: monograph / in edition I. Markina. Prague. Nemoros s.r.o. 2020. Czech Republic. P.186-192.
2. Аналіз господарської діяльності: Г. Даценко, Н. Коцера, І. Крупельницька, О. Кудирко, І. Лобачева; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. Вінниц. торг.-екон. ін-т. Вінниця. 2021. 416 с. <https://ir.vtei.edu.ua/g.php?fname=27776.pdf>
3. Аранчій В.І., Томілін О.О., Дорогань-Писаренко Л.О. Фінансовий менеджмент: навч. посібник. РВВ ПДАУ. 2021. 300 с. https://fpk.in.ua/images/biblioteka/4bac_finan/Navch.posib.Finansovyy-menedzhment-2021r.pdf
4. Бойчик І.М Економіка підприємства: підручник. Київ: Кондор-Видавництво, 2016. 378 с. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/12571/1/%D0%95%D0%9F-%D0%9F%D0%86%D0%94%D0%A0%D0%A3%D0%A7%D0%9D%D0%98%D0%9A%201%20%D1%84%D0%B0%D0%B9%D0%BB.pdf>
5. Бурмака Т. М., Великих К. О. Комуникативний менеджмент : конспект лекцій (для
6. Воскобоева О.В., Гусева О.Ю., Ромащенко О.С.. «Економічна діагностика». 2021.
7. Економіка підприємства: підручник / за заг. ред. Л. Г. Ліпич. Луцьк : Вежа-Друк, 2021 https://lib.lntu.edu.ua/sites/default/files/2021-12/Економіка_електронний%20підручник%20%281%29.pdf
8. Економічна діагностика : підручник / В. Л. Дикань, І. В. Токмакова, В. О. Овчиннікова та ін. Харків : УкрДУЗТ, 2022. 285 с. <http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/8612/1/Підручник.pdf>
9. Жигалкевич Ж.М., Кам'янська О.В. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 214 с. https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/49844/1/FM_navchposib.pdf
10. Застосування інструментарію GAP-аналізу у формуванні стратегії розвитку фінансового потенціалу туристичного підприємства. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/04/171.pdf>.
11. Наливайко Л., Симоненко Т. Методи прийняття управлінських рішень. Конспект лекцій з навчальної дисципліни. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2019. 67с. URL: <https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/lectures/2020/kzpd/z/zl16.2.pdf>
12. Особливості застосування бенчмаркінгу в Україні. URL: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/16227/1/74_Shandr%D1%96vska_140_141_Modern_Problems.pdf
13. Семикіна М.В., Запірченко Л.Д., Матієнко С.С та ін. Економіка та організація торговельних підприємств:практикум. Навч. посібник / за наук. ред. д.е.н., проф. Семикіної М.В. Кропивницький: Видавець Лисенко В.Ф., 2020. 212 с.
14. Скорик О. О. Концептуальні засади організаційного проектування в публічному управлінні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2019. № 6. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1451>.
15. Стойко І.І. Шерстюк Р.П. Управління конкурентоспроможністю (Програма, курс лекцій, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, термінологічний словник, тести). Навч.-метод. посібник. Тернопіль: ТНТУ імені Івана Пулюя, 2021. 156 с. <https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/35675/1/УК%20посібник%202020.pdf>

16. Шевченко Н. В., Мельник С. І. Финансовый менеджмент : первый посібник у схемах и таблицах. Львів : Львовский державний университет внутрених делсправ, 2022. 224 с.

https://www.researchgate.net/publication/367023192_Finansovij_menedzment_navcalnij_posibnik_-_Sevcenko_NV_Melnik_SI_VIDANIJ

17. Яковенко О. І. Антикризове управління підприємством в умовах пандемії COVID-19. *Причорноморські економічні студії*. 2022. Випуск 74. С. 163–167. URL:http://bses.in.ua/journals/2022/74_2022/26.pdf.

18. Яковенко О. І. Особливості дистанційного управління персоналом в сучасних умовах. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2022. Том 33 (72). № 1, 2022. С. 34–39. URL:http://www.econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2022/33_72_1/8.pdf

19. Яковенко О.І. Актуальні питання управління діяльністю вітчизняних підприємств в сучасних умовах господарювання. *Причорноморські економічні студії*. 2022. Випуск 76/2022 С. 163–167. URL:http://bses.in.ua/journals/2022/76_2022/22.pdf.

20. Яковенко О.І. Використання зарубіжного досвіду здійснення конкурентної розвідки для забезпечення економічної безпеки вітчизняних підприємств. Теорії конкуренції та практика визначення конкурентоспроможності в умовах безпеко-орієнтованого розвитку: кол. монографія / за ред. М.М. Меркулов. Ізмаїл, Одеса: Фенікс, 2020. С.171-180.

21. Яковенко О.І. Методичні підходи до оцінки рівня конкурентоспроможності підприємств. Теоретико-методологічні аспекти підвищення конкурентоспроможності прикордонного регіону : кол. моногр. / за ред. В.І. Захарченко та М.М. Меркулова. Одеса: Атлант, 2018. С. 194-204.

22. Яковенко О.І. Тенденції розвитку організаційного дизайну та методичні засади їх реалізації в сучасних умовах господарської діяльності. Соціально-економічні та науково-технічні аспекти безпекоорієнтованого розвитку прикордонного регіону: кол. моногр. / за ред. М.М. Меркулова; відп. ред. В.І. Захарченко. Одеса – Ізмаїл: Фенікс, 2022. С. 186–206.

23. Яковенко О.І. Управління проектами та ризиками: навчальний посібник. Ніжен: Видавець ПП Лисенко М.М., 2019. 196с.

24. Яковенко О.І., Степанова К.В. Дослідження змісту організаційного проектування, підходів та методів його реалізації на підприємстві. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія «Економіка і управління»*. Том 32 (71). N 2, 2021. URL: https://www.econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2021/32_71_2/12.pdf

25. Яковенко О.І., Степанова К.В. Актуальні питання управління закладами вищої освіти під час воєнного стану. *Причорноморські економічні студії*. Видавничий дім «Гельветика», Випуск 80. 2023. С. 128-135.

Интернет-ресурси:

1. Господарський кодекс України. URL: <http://www.rada.kiev.gov.ua>
2. Податковий кодекс України. URL: <http://www.rada.kiev.gov.ua>
3. Бюджетний кодекс України. URL: <https://urist-ua.net/>
4. Податковий кодекс України. URL: <https://urist-ua.net/>
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку. URL: <http://vobu.ua/ukr/documents/accounting/item/natsionalni-polozhennya-standarti-bukhgalterskogo-obliku>